

Důsledky technické chyby při bezhotovostním převodu částky soudního poplatku

© 07.04.2022 / 13:34

V případě, kdy předepsaná částka nebyla nejpozději v poslední den lhůty, stanovené soudem ve výzvě k zaplacení soudního poplatku za řízení splatného podáním návrhu na odvolání připsána na účet soudu, jde pochybení či případná technická chyba při bezhotovostním převodu uskutečňovaném bankou nebo provozovatelem poštovních služeb na vrub poplatníka.

 Tomáš Zahrada
Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Pochybení nebo technická chyba při bezhotovostním převodu uskutečňovaném bankou nebo provozovatelem poštovních služeb, v jejichž důsledku nebyla předepsaná částka nejpozději v poslední den lhůty, stanovené soudem ve výzvě k zaplacení soudního poplatku za řízení splatného podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání nebo dovolání, připsána na účet soudu, jde na vrub poplatníka, jemuž nic nebránilo v zaplacení poplatku současně s podáním poplatného úkonu, který tak nese odpovědnost za nesplnění poplatkové povinnosti v podobě rozhodnutí soudu o zastavení řízení podle ustanovení [§ 9 odst. 1 nebo 2](#) zákona o soudních poplatcích. Cílem tohoto článku je seznámit čtenáře s nedávným usnesením Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) sp. zn. [21 Cdo 1958/2021](#), ze dne 30. 11. 2021, v němž se Nejvyšší soud zabýval důsledky technické chyby při bezhotovostním převodu částky soudního poplatku.

Právní úprava poplatkové povinnosti

Ustanovení [§ 4 odst. 1 písm. a\) až d\)](#) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) stanoví, že poplatková povinnost, jde-li o poplatek za řízení, vzniká podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení, podáním odvolání, podáním dovolání nebo podáním kasační stížnosti, jinými slovy tedy již na počátku řízení, okamžikem podání samotného návrhu (opravného prostředku). V závislosti na vzniku poplatkové povinnosti je pak stanovena splatnost poplatku, která nastává společně se vznikem poplatkové povinnosti ([§ 7 odst. 1](#) věta první zákona o soudních poplatcích). V případě, že poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti nebyl zaplacen, vyzve soud poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů. Teprve po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví, přičemž k zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží ([§ 9 odst. 1](#) zákona o soudních poplatcích). Obdobně postupuje odvolací soud poté, zjistí-li, že mu byla věc předložena k rozhodnutí o odvolání, aniž byl zaplacen poplatek splatný podáním odvolání ([§ 9 odst. 2](#) zákona o soudních poplatcích).

Zákon o soudních poplatcích rozlišuje tři způsoby placení poplatku – převodem na účet soudu zřízeného u České národní banky, kolkovými známkami v případě poplatků, které nepřevyšují 5 000 Kč (nelze v případě návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu) a zaplacením na pokladně soudu, přičemž výběr způsobu je ponechán čistě na poplatníkovi. Jelikož zákon umožňuje úhradu soudního poplatku několika způsoby, nemůže soud sám určit, že má být soudní poplatek uhrazen konkrétním způsobem ([§ 8 odst. 3, 4](#) zákona o soudních poplatcích).

Skutkový stav a řízení předcházející řízení před Nejvyšším soudem

Ve výše zmíněném usnesení Nejvyššího soudu se žalobou u Okresního soudu v Pardubicích žalobce H. R. domáhal určení, že na jím specifikovaných nemovitostech „nevzáne zástavní právo smluvní dle úvěrové smlouvy do celkové výše 5 040 000 Kč, ani věcné právo zákazu zatížení předmětných nemovitých věcí.“ Okresní soud rozsudkem žalobu zamítl.

Následné řízení o odvolání podané žalobcem proti rozsudku okresního soudu soud zastavil s odkazem na [§ 9 odst. 1](#) zákona o soudních poplatcích z důvodu neuhrazení soudního poplatku za odvolání, který žalobce nezaplatil ve stanovené lhůtě na základě výzvy učiněné usnesením okresního soudu.

Předmětný soudní poplatek žalobce uhradil prostřednictvím České pošty, která dle žalobce „*při bezhotovostním styku garantovala*“ uskutečnění převodu peněz od jednoho do tří dnů, na což žalobce spoléhal. Česká pošta žalobci několik dní po uplynutí lhůty pro zaplacení soudního poplatku oznámila, že platba ze strany České pošty **nebyla provedena pro údajně chybné uvedení čísla účtu** Okresního soudu v Pardubicích. Údaje na složenice však byly žalobcem uvedeny správně a k pochybení tak došlo ze strany České pošty. V důsledku toho nebyl předmětný soudní poplatek do uplynutí stanovené lhůty zaplacen. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že soud prvního stupně postupoval správně, když řízení zastavil.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu a proti usnesení soudu prvního stupně podal žalobce dovolání, ve kterém argumentoval tím, že „*uvedený nepochopitelný postup České pošty nelze přičítat k tíži žalobce, který byl v dobré víře, že je soudní poplatek včas a řádně zaplacen*“, a dovolacímu soudu navrhl usnesení obou soudů zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

Řízení před Nejvyšším soudem

Nejvyšší soud se v rámci dovolacího řízení zabýval primárně otázkou významu pochybení nebo technické chyby při uskutečňování bezhotovostního převodu bankou nebo provozovatelem poštovních služeb, v jejichž důsledku nebyla předepsaná částka nejpozději v poslední den lhůty připsána na účet soudu, a to z hlediska závěru o (ne)splnění povinnosti k zaplacení soudního poplatku.

Dle Nejvyššího soudu lze z konstantní judikatury Nejvyššího soudu i Ústavního soudu dovodit, že svou poplatkovou povinnost účastník řízení v případě úhrady soudního poplatku prostřednictvím bezhotovostního převodu splní teprve **dnem připsání platby na účet soudu**, neboť teprve tímto okamžikem se dostane do **faktické dispozice soudu**. Den, kdy dal plátcé peněžnímu ústavu pokyn k provedení platby, tak za den splnění poplatkové povinnosti být považován nemůže (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [32 Cdo 3616/2016](#) ze dne 8. 11. 2016, usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [32 Cdo 3698/2018](#) ze dne 19. 11. 2018, usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [29 ICdo 152/2018](#) ze dne 20. 12. 2018, usnesení Ústavního soudu sp. zn. [III. ÚS 1588/2020](#) ze dne 16. 6. 2020).

Ústavní soud se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k povinnosti soudů vyzvat poplatníka k úhradě splatného soudního poplatku, v tom smyslu, že se do jisté míry jedná o **dobrodiní soudu**, neboť poplatníkovi v zásadě nic nebrání, aby poplatkovou povinnost určenou zákonem řádně splnil již při podání žaloby (resp. návrhu na zahájení řízení). Dle Ústavního soudu je tak zastavení řízení v případě, že tak účastník neučiní ani v dodatečně propadlé lhůtě poskytnuté soudem, logickým a ústavně konformním důsledkem jeho pasivity. Tento názor Ústavní soud zastává rovněž ve svém plenárním nálezu sp. zn. [Pl. ÚS 9/20](#) ze dne 30. 3. 2021, ve kterém zdůrazňuje, že „*poplatník by se obecně neměl spoléhat na to, že při poskytnutí soudem druhé příležitosti zaplatit soudní poplatek nenastanou žádné, byť i pochopitelné komplikace, popřípadě že je bude možno vždy nějakou cestou odstranit a opožděné zaplacení soudního poplatku napravit*.“

Nejvyšší soud tak s ohledem na již dříve vyslovené judikатурní závěry opětovně uzavřel, že v případě, kdy předepsaná částka nebyla nejpozději v poslední den lhůty, stanovené soudem ve výzvě k zaplacení soudního poplatku za řízení splatného podáním návrhu na odvolání připsána na účet soudu, jde o pochybení či případná technická chyba při bezhotovostním převodu uskutečňovaném bankou nebo provozovatelem poštovních služeb **na vrub poplatníka**, neboť tomu nic nebránilo v zaplacení poplatku současně s podáním poplatného úkonu. V takovém případě je to tedy **poplatník, kdo nese odpovědnost za nesplnění své poplatkové povinnosti**, jež vyústila v samotné zastavení řízení podle ustanovení [§ 9 odst. 1 nebo 2](#) zákona o soudních poplatcích.

Ve vztahu k výše uvedenému Nejvyšší soud označil usnesení odvolacího soudu z hlediska uplatněných dovolacích důvodů za správné a dovolání žalobce proti usnesení odvolacího soudu zamítl.

Závěr

Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu vyplývá, že žalobce jako poplatník nese vlastní odpovědnost za to, že se soudní poplatek do dispozice soudu dostane řádně a včas. Vzhledem k tomu nezbývá než doporučit, aby zaplacení soudního poplatku nebylo dotyčným účastníkem řízení (navrhovatelem) zbytečně odkládáno do doby než ho soud k zaplacení soudního poplatku vyzve anebo vyzve-li jej již soud k zaplacení soudního poplatku, aby nebyla platba odkládána na poslední dny soudem stanovené lhůty, a tedy aby dotyčný navrhovatel přednostně volil takový způsob platby, u kterého si může být jistý řádným a včasným splněním poplatkové povinnosti (např. platbu bankovním převodem). Lze též pro jistotu doporučit, aby si navrhovatel úspěšné zaplacení soudního poplatku u soudu s dostatečným předstihem telefonicky ověřil.